

Budsjett-innst. S. nr. 13 Tillegg nr. 2

(2002-2003)

Budsjettinnstilling til Stortinget frå samferdselskomiteen

St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 2 (2002-2003), kap. 3.1

Innstilling frå samferdselskomiteen om Ryfylkepakken - innkreving av førehandsbompengar

Til Stortinget

1. PROGRAMKATEGORI 21.30 VEGFOR- MÅL - RYFYLKEPAKKEN - INNKREVING AV FØREHANDSBOMPENGER

1.1 Samandrag

Saka er fremma i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 2 (2002-2003), jf. kap. 3.1.

Fylkesdelplan for areal og transport i Ryfylke 2002-2011 ble vedtatt av Rogaland fylkesting i juni 2001 og godkjent av Miljøverndepartementet i mars 2002. I forbindelse med behandlingen av fylkesdelplanen ble det lagt fram et forslag til utbygging av vegnettet i Ryfylke, inkl. forslag til finansieringsopplegg. Den såkalte Ryfylkepakken omfatter seks delprosjekter som kan realiseres uavhengig av hverandre.

De samlede investeringene er foreløpig anslått til i størrelsesorden 3,5 mrd. kroner, og er forutsatt finansiert med om lag 70 pst. bompenger, 20 pst. statlige midler og 10 pst. fylkeskommunale og kommunale midler. Av de foreslåtte prosjektene er det bare Ryfylkeforbindelsen som har potensial for 100 pst. bompengefinansiering. Bompenger inngår imidlertid i finansieringsopplegget for de øvrige prosjektene/pakkene.

I finansieringsopplegget er det forutsatt om lag 450 mill. kroner mer i statlige midler enn det som er lagt til grunn i handlingsprogrammet for perioden 2002-2011, inkl. alternativ bruk av ferjetilskudd til fastlandsforbindelsen til Finnøy.

Kommunene i regionen støtter i hovedsak utbygging- og finansieringsopplegget. Det er noe uenighet om finansieringen av fastlandsforbindelsen til Finnøy. Dersom det ikke blir åpnet for bruk av innsparte ferje-

tilskudd eller annen statlig finansiering, er det lansert å forlenge bompengeneinnkrevningen i Rennfastprosjektet. Rennesøy kommune har gått imot en slik løsning.

Det er søkt om tillatelse til å kreve inn forhåndsbompenger i tre ferjesamband i Rogaland for å finansiere planlegging av to av delprosjektene i Ryfylkepakken:

- Rv 13 Ryfylkeforbindelsen, diverse utbedringer på rv 13 og fylkesvegprosjektet tunnel Espedal-Frafjord. Kostnadene er foreløpig anslått til om lag 2 mrd. kroner.
- Rv 519 fastlandsforbindelse til Finnøy. Kostnadene er foreløpig anslått til 450-500 mill. kroner.

Det er foretatt svært foreløpige beregninger av den samfunnsøkonomiske lønnsomheten for Ryfylkeforbindelsen og fastlandsforbindelsen til Finnøy. Disse beregningene viser at prosjektene er lønnsomme.

Planleggingsutgiftene er beregnet til om lag 24 mill. kroner, fordelt med 16 mill. kroner på Ryfylkeforbindelsen, 7 mill. kroner på fastlandsforbindelsen til Finnøy og 1 mill. kroner på de øvrige prosjektene totalt.

Det legges opp til et bompengepåslag på 3 takstsoner i ferjesambandene Stavanger-Tau og Lauvvik-Oanes og 7 takstsoner i Søndre Finnøysamband. Dette er ventet å gi årlige bompengeinntekter på om lag 12 mill. kroner. Følgelig vil forutsatte utgifter være dekt etter 2-21/2 års innkreving.

Dersom Ryfylkepakken ikke gjennomføres, er det forutsatt at et eventuelt overskudd fra forhåndsinnkrevningen skal benyttes til utbedringer på rv 13 og rv 519 på Finnøy, eventuelt til ny ferjeterminal på Judaberg.

Samferdselsdepartementet legger vekt på at det er stor lokal vilje til å finansiere den videre planleggingen av ovennevnte prosjekter med forhåndsbompenger. Departementet tilrår derfor at det gis tillatelse til å kreve inn forhåndsbompenger som forutsatt i søknaden. Det forutsettes at bompengeselskapene kan ta opp

lån for å sikre at planleggingen gjennomføres på en rasjonell måte.

Samferdselsdepartementet understreker at det ikke legges opp til at Stortinget skal ta stilling til hele Ryfylkepakken nå. Departementet vil komme tilbake til Stortinget etter hvert som det foreligger akseptable finansieringsopplegg og tilfredsstillende plangrunnlag for de enkelte delprosjektene.

1.2 Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sigrun Eng, Bjørgulv Froyn, Oddbjørg Ausdal Starrfelt og Tor-Arne Strøm, frå Høgre, Anne Berit Andersen, Brit I. H. Andreassen, Sverre J. Hoddevik og leiaren Petter Løvik, frå Kristeleg Folkeparti, Odd Holten og Jan Sahl, og frå Senterpartiet, Jorunn Ringstad, ser positivt på at fylkesdelplanen for areal og transport i Ryfylke 2002-2011 er vedteken av Rogaland fylkesting, og at planen seinare er godkjent av Miljøverndepartementet. Det framlagte forslaget til utbygging av vegnettet i Ryfylke, Ryfylkepakka, gjev etter fleirtalet si vurdering eit godt utgangspunkt for å løysa dei vanskelege trafikktilhøva i regionen. Ryfylkepakka omfattar 6 delprosjekt som kan realisereast uavhengig av kvarandre.

Fleirtalet stør dei lokalpolitiske prioriteringane, men legg til grunn at dei einskilde prosjekta må handsamast etter kvart som det ligg føre tilfredsstillande planar og finansieringsopplegg. Investeringane må handsamast i samband med rullering av Nasjonal transportplan og dei årlege budsjettproposisjonane.

Fleirtalet legg til grunn at Regjeringa snart kjem attende til Stortinget med eit framlegg til system for utrekning av innsparing både av drifts- og kapitalkostnader ved ferjeavløysingsprosjekt, og at dette vil verte lagt til grunn for ferjeavløysingsprosjekta i Ryfylke-pakka.

På den bakgrunnen går fleirtalet inn for at det vert gitt løyve til å krevja inn førehandsbompengar som føresett i søknaden, og at bompengeselskapet kan ta opp lån for å sikra at planlegginga vert gjennomført på ein rasjonell måte.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Thore A. Nistad og Kenneth Svendsen, viser til at bygging og drift/vedlikehold av veier er et offentlig ansvar. Med de betydelige inntekter staten har av de generelle avgiftene på biler og bilbruk bør det offentlige også ha det økonomiske ansvaret for veiene.

Disse medlemmer vil derfor gjennomføre Ryfylkepakken med bevilgninger over statsbudsjettet, uten bompenger.

Disse medlemmer foreslår:

"Programmet for utbygging av veier, tunneler og broer i Ryfylkepakkens delprogrammer 1-6 gjennomføres uten bompenger, ved ordinære statlige bevilgninger over statsbudsjettet."

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Geir-Ketil Hansen og Heidi Sørensen, viser til forslaget om at bompengeselskapene skal få tillatelse til å kreve inn bompenger for å finansiere planleggingen av Ryfylkepakken.

Ryfylke er en region med stort behov for bedre kommunikasjoner, og flere av prosjektene i Ryfylkepakken vil kunne ha gevinster i form av reduserte utgifter i dagens transportsystem. Fylkesvegprosjektet tunnel Espedal-Frafjord, utbedringer av rv 13 og fastlandsforbindelsen til Finnøy er blant disse.

Disse medlemmer er derimot kritisk til den samfunnsøkonomiske gevinsten av Ryfast.

Disse medlemmer vil understreke at det ikke skal tas stilling til hele Ryfylkepakken nå, men at Stortinget i forbindelse med revideringen av Nasjonal transportplan, og når det foreligger et bedre plangrunnlag for det enkelte prosjekt, må komme tilbake til Ryfylkepakken.

2. FORSLAG FRÅ MINDRETAL

Forslag frå Framstegspartiet:

Programmet for utbygging av veier, tunneler og broer i Ryfylkepakkens delprogrammer 1-6 gjennomføres uten bompenger, ved ordinære statlige bevilgninger over statsbudsjettet.

3. TILRÅDING FRÅ KOMITEEN

Komiteen har elles ingen merknader, viser til kap. 3.1 i proposisjonen og rår Stortinget til å gjere slikt

vedtak:

Stortinget samtykker i at:

1. Bompengeselskapene får tillatelse til å kreve inn bompenger til å finansiere planlegging av rv 13 Ryfylkeforbindelsen, fylkesvegprosjektet tunnel Espedal-Frafjord, samt diverse utbedringer av rv 13 og planlegging av rv 519 Fastlandsforbindelsen til Finnøy. Vilkårene går fram av St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 2 (2002-2003) og Budsjett-innst. S. nr. 13 Tillegg nr. 2 (2002-2003).
2. Samferdselsdepartementet får fullmakt til å inngå avtale med bompengeselskapene og fastsette nærmere regler for innkrevingen.

Oslo, i samferdselskomiteen, den 5. desember 2003

Petter Løvik
leiar

Oddbjørg Ausdal Starrfelt
ordførar

Geir-Ketil Hansen
sekretær